

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 6/2000 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (ehdotus avoimuussäädökseksi)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 14 päivänä maaliskuuta 2000 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän komission ehdotuksesta asetukseksi yleisön oikeudesta saada tietoja Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoista KOM(2000) 30 lopullinen (U 7/2000 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että hallintovaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos, yksikön johtaja Tiina Astola, oikeusministeriö
- hallintoneuvos Timo Silenti, Korkein hallinto-oikeus
- johtava lakimies Taisto Ahvenainen, Suomen Kuntaliitto
- lakimies Esa-Pekka Kauppinen, Aikakauslehtien liitto ry, edustaen myös Sanomalehtien Liitto ry:tä
- työehtoasiamies Lauri Kerosuo, Suomen Journalistiliitto ry
- professori Olli Mäenpää
- professori Kaarlo Tuori.

Lisäksi tietosuojavaltuutetun toimisto on antanut kirjallisen asiantuntijalausannon.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Pääasiallinen sisältö

Amsterdamin sopimuksella lisättiin EY:n perustamissopimukseen uusi asiakirjajulkisuutta koskeva 255 artikla, jonka 1 kohdan mukaan unionin kansalaisilla, jäsenvaltioissa asuvilla luonnollisilla henkilöillä ja jäsenvaltioissa sääntömääräisen kotipaikan omaavilla oikeushenkilöillä on oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Artiklan 2 kohdan mukaan kahden vuoden kuluessa Amsterdamin sopimuksen voimaantulosta on neu-

voston yhteispäätösmenettelyssä Euroopan parlamentin kanssa vahvistettava tutustumisoikeutta koskevat yleiset periaatteet ja rajoitukset julkisen tai yksityisen edun huomioon ottamiseksi.

Neuvoston on lisäksi 255 artiklan täytäntöönpanemiseksi täsmennettävä 207 artiklan mukaan työjärjestyksessään ne edellytykset, joilla yleisö voi tutustua neuvoston asiakirjoihin. Eri-tyisesti neuvoston on määriteltävä, missä tilanteissa sen katsotaan toimivan lainsäätäjänä, jot-

ta niissä tapauksissa voitaisiin laajemmin sallia yleisön tutustuminen neuvoston asiakirjoihin.

Komission ehdotuksella avoimuussäädökseksi on tarkoitus panna täytäntöön EY:n perustamissopimuksen 255 artikla. Säädösehdotus sisältää säännöksiä mahdollisimman laajan tutustumisoikeuden periaatteesta (1 artikla), säädöksen soveltamisalasta (2 artikla) ja keskeisistä käsitteistä (3 artikla), salassapitoperusteista (4 artikla), hakemus- ja päätöksentekomenettelystä (5 ja 6 artikla) samoin kuin tiedonsaantioikeuden käyttämisestä (7 ja 8 artikla) sekä tiedottamisesta ja asiakirjarekistereistä (9 artikla). Toimielinten tulisi vahvistaa työjärjestyksessään tarvittavat erityismääräykset avoimuussäädöksen täytäntöönpanemiseksi (10 artikla).

Vaikutukset Suomen lainsäädäntöön

Asetuksella ei toteutuessaan olisi välittömiä vaikutuksia Suomen lainsäädäntöön. Tämä johtuu ensinnäkin siitä, että säädösehdotuksen johdannossa nimenomaisesti todetaan, ettei sen paremmin asetuksen tarkoituksena kuin seurauksenaakaan ole jäsenvaltioiden asiakirjajulkisuutta koskevien säännösten muuttaminen. Toiseksi ehdotuksen oikeusperustana olevan EY:n perustamissopimuksen 255 artiklan mukaan siinä tarkoitettu asiakirjajulkisuus koskee Euroopan parlamenttia, neuvostoa ja komissiota. Kolmanneksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999, jäljempänä JulkL) antaa mahdollisuuden ottaa huomioon kansainvälisistä velvoitteista aiheutuvat salassapitoperusteet. JulkL 24 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan pyydettyä asiakirjaa ei nimittäin tule luovuttaa, jos luovuttaminen aiheuttaa vahinkoa Suomen mahdollisuuksille toimia kansainvälisessä yhteistyössä.

Asetusehdotuksen johdanto-osan mukaan kuitenkin jäsenvaltioiden ja toimielinten suhteeseen liittyvän EY:n perustamissopimuksen 10 artiklaan kirjatun lojaliteettiperiaatteen nojalla jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden toiminta ei haittaa asetuksen asianmukaista soveltamista. Jäsenvaltioiden velvollisuutta olla toimimatta vastoin ehdotetun säädöksen sisältöä näyttää muodollisesti vahvistavan lisäksi se, että

avoimuussäädös ehdotetaan annettavaksi asetuksena, joka EY:n perustamissopimuksen mukaan pätee yleisesti, on kaikilta osiltaan velvoittava ja sellaisenaan sovellettava kaikissa jäsenvaltioissa. Sädöksen hyväksyminen ehdotetussa muodossa herättää kysymyksen siitä, voidaanko asetusehdotuksen toteutuessaan tosiasiassa arvioida supistavan asiakirjajulkisuutta Suomessa EU-asioihin liittyvien asiakirjojen osalta. Käytännössä tämä merkitsee sen arvioimista, voiko lojaliteettiperiaate velvoittaa jäsenvaltion noudattamaan EU-asioita koskevien asiakirjojen osalta asetusehdotuksen määräyksiä ja erityisesti voiko se edellyttää JulkL 24 §:n 1 momentin 2 kohdan soveltamista siten, että asetusehdotuksen salassapitoperusteet ja niiden aikanaan unionissa saama tulkinta saavat lain soveltamisessa määräävän aseman.

Lojaliteettiperiaatteen mukaan jäsenvaltiot eivät saa ryhtyä toimiin, jotka ovat omiaan vaarantamaan perustamissopimuksen mukaisen tavoitteen saavuttamista. Tämä lojaliteettiperiaatteen niin sanottu negatiivinen ulottuvuus on kohdistunut erityisesti sellaiseen kansalliseen lainsäädäntöön, joka on rikkonut neljän perusvapauden toteuttamiseen tähtäviä sääntöjä. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on perustanut ratkaisunsa lojaliteettiperiaatteeseen myös silloin, kun se on edellyttänyt jäsenvaltioilta sellaisia oikeussuojakeinoja, jotka turvaavat yhteisön oikeuden toteutumisen yhteisöjen tavoitteiden alalla. Käytännössä lojaliteettiperiaatteen on siis yleensä katsottu edellyttävän jäsenvaltiota velvoittavaa erityistä normia, jota periaate on täydentänyt. Eräissä verottamista koskevissa tapauksissa tuomioistuin on kuitenkin ilman tällaista nimenomaista normia katsonut lojaliteettiperiaatteen edellyttävän, että jäsenvaltiot eivät saa verotustoimenpiteillään aiheuttaa kustannuksia yhteisölle.

Edellä olevan perusteella ja ottaen erityisesti huomioon, että unionin päätöksenteon avoimuus on Amsterdamin sopimuksella lisätty unionisopimuksen 1 artiklaan ja mahdollisimman laajan tutustumisoikeuden -periaate on kirjattu säädösehdotukseen, näyttää epätodennäköiseltä, että jäsenvaltion voitaisiin pelkästään

lojaliteettiperiaatteeseen vedoten katsoa rikkovan perustamissopimusta silloin, kun jäsenvaltion viranomaisen luovuttaisi asiakirjan, jota unionin toimielimet eivät ehkä luovuttaisi. Varmaa vastausta siihen, miten lojaliteettiperiaatetta ehdotetun säädöksen yhteydessä sovellettaisiin ei kuitenkaan voida antaa.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että EY:n perustamissopimuksen 255 artiklaan kirjattu asiakirjajulkisuuden periaate saadaan vahvistetuksi sen nojalla annettavalla avoimuussäädöksellä. On myös tärkeää, että turvataan se avoimuusmyönteinen kehitys, jota on tapahtunut toimielinten hallinnollisten avoimuuspäätösten soveltamisessa. Komission nyt antamaan säädösehdotukseen liittyy tästä näkökulmasta sekä hyviä että myös eräitä ongelmallisia ehdotuksia.

Valtioneuvoston mielestä on erittäin hyvä, että komission ehdotukseen säädökseksi on kirjattu "mahdollisimman laajan tutustumisoikeuden" -periaate. Samoin hyvää on ehdotuksen soveltamisalan ulottaminen koskemaan myös muita kuin kunkin toimielimen itsensä laatimia asiakirjoja. Selvä parannus voimassa oleviin avoimuuspäätöksiin on se, että nimenomaisesti veloitetaan toimielin luovuttamaan asiakirjasta osa, jos koko asiakirjaa ei siihen sisältyvien salassa pidettävien osuuksien takia voida luovuttaa. Valtioneuvosto pitää myös erittäin myönteisenä sitä, että toimielimet olisivat ehdotuksen mukaan velvollisia avaamaan asiakirjarekisterinsä yleisölle ja tiedottamaan yleisön oikeudesta tutustua asiakirjoihin.

Ehdotetun avoimuussäädöksen soveltamisalaan liittyy kuitenkin ongelmia. Ensinnäkin valtioneuvoston näkemyksen mukaan säädöksen tulisi kattaa päätöksentekoon merkittävästi vaikuttavat asiakirjat ja asiakirjat, jotka mahdollistavat toimielinten hallinnon valvonnan. Tämän vuoksi avoimuussäädöksen soveltamisalan ulkopuolelle ei tulisi jättää kaikkia toimielinten sisäiseen keskusteluun liittyviä asiakirjoja, mihin ehdotuksessa näyttää johtavan soveltamisalaa määrittävän "asiakirja"-käsitteen määrittely. Toiseksi olisi selvennettävä, mitä tarkoite-

taan sillä, että säädöstä ei sovelleta, jos tapaukseen soveltuvat asiakirjajulkisuutta koskevat erityismääräykset. Lähtökohtana tulisi olla, että avoimuussäädöksellä asetetaan asiakirjajulkisuuden vähimmäistaso.

Myös avoimuussäädösehdotukseen sisältyviä salassapitoperusteita on täsmennettävä. Valtioneuvosto katsoo, että koska avoimuussäädöksen tavoitteena on mahdollisimman suuri asiakirjajulkisuus kuitenkin ottaen huomioon yleinen ja yksityinen etu, salassapitoperusteet on pyrittävä määrittelemään mahdollisimman tarkasti. Erityisesti yleisen edun määritelmän avoimuus ja siinä esimerkkeinä annetut suojattavat edut, kuten yhteisön oikeusjärjestelmän vakaus ja erityisesti toimielimen toiminnan tehokkuus, vaativat selvennystä ja rajausta. Samoin yksityisyyden suojaan ja henkilöiden taloudellisiin etuihin liittyviä perusteita on selvennettävä. Epätyydyttävänä voidaan pitää myös ulkopuolisen asiakirjan toimittajan pitkälle menevää oikeutta rajoittaa tiedon tai asiakirjan luovuttamista.

Hyväksyttävänä voidaan pitää ehdotettua, pitkälti voimassa oleviin avoimuuspäätöksiin perustuvaa kaksivaiheista menettelyä. On kuitenkin huolehdittava siitä, että asiakirjahakemuksia koskevat päätökset tehdään mahdollisimman joutuisasti ja ettei hakijalle voi aiheutua oikeudenmenetystä toimielimen laiminlyönnin takia. Asiakirjajulkisuuden käytännön toteuttaminen eli tutustumisoikeus paikan päällä tai kopioiden luovuttaminen vastaa myös nykyistä käytäntöä. Hyväksyttävänä voidaan pitää mahdollisuutta rajoittaa hakijan oikeutta käyttää pyytämäänsä asiakirjaa taloudellisesti hyväksi, mutta sitä koskeva määräys vaatii täsmentämistä.

Avoimuussäädöksen valmistelulle käytettävissä oleva aika on lyhyt. Perustamissopimuksen mukaan toimielinten on lisäksi työjärjestyksissään täsmennettävä avoimuussäädöksen määräyksiä. Jotta annettavat määräykset toimisivat kokonaisuutena, valtioneuvoston mielestä on pyrittävä siihen, että näitä täsmentäviä säännöksiä valmistellaan samanaikaisesti avoimuussäädöksen valmistelun kanssa. Niiden mahdollinen viivästyminen ei kuitenkaan saisi lykätä avoimuussäädöksen täytäntöönpanoa.

Valtioneuvosto katsoo, että avoimuussäädös ei saa johtaa asiakirjajulkisuuden supistumiseen Suomessa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Vielä 1990-luvun alkupuolella lähtökohdat avoimuuden merkittävälle lisääntymiselle Euroopan unionin toimielimissä eivät vaikuttaneet kovin hyviltä. Rooman sopimuksen 214 artikla, joka sisälsi vaitiolovelvollisuutta koskevan perussäännöksen, oli ainoa olemassa oleva primääri-oikeuden normi. Erityisesti neuvoston käytäntösäännöt ja neuvoston päätös yleisön oikeudesta saada tietoja neuvoston asiakirjoista 93/731/EY ovat kuitenkin johtaneet EY tuomioistuimen ratkaisujen ja Euroopan oikeusasiamiehen työn tuloksena avoimuuden lisääntymiseen Euroopan unionin toimielimissä. Euroopan unionin julkisuussäännöstö on kehittynyt harkinnanvaraiseen julkisuuteen perustuvasta säännöstöstä julkisuusperiaatteelle rakentuvaksi järjestelmäksi. Amsterdamin sopimuksen avoimuusartiklaan pohjautuvan komission ehdotuksen avoimuussäädökseksi onkin syytä odottaa täyttävän kehittyneen julkisuusjärjestelmän elementit. Komission ehdotus, joka näyttää paljolti pohjautuvan Amsterdamin sopimusta edeltäneeseen oikeustilaan, jää kuitenkin vielä monessa suhteessa puutteelliseksi.

Lojaliteettiperiaate

Valtioneuvoston kirjelmän mukaan näyttää epätodennäköiseltä, että jäsenvaltion voitaisiin pelkästään lojaliteettiperiaatteeseen vedoten katsoa rikkovan perustamissopimusta silloin, kun jäsenvaltion viranomainen luovuttaisi asiakirjan, jota unionin toimielimet eivät ehkä luovuttaisi. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että asetuksena säädös olisi jäsenvaltioissa välittömästi sovellettavaa oikeutta. Asetusehdo-

tuksen johdanto-osan 12 kohdasta ilmenee, että asetuksen tarkoituksena ei ole muuttaa asiakirjojen julkisuuteen sovellettavaa jäsenvaltioiden voimassa olevaa lainsäädäntöä. Seuraavassa virkkeessä kuitenkin todetaan olevan selvää, että jäsenvaltiot valvovat yhteisön toimielinten ja jäsenvaltioiden välisiä suhteita säätelevän lojaliteettiperiaatteen mukaisesti, etteivät ne aiheuta haittaa asetuksen moitteettomalle soveltamiselle.

Valtioneuvoston kirjelmässä viitataan myös julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 2 kohtaan, jonka mukaan salassapidettäviä ovat muun muassa Suomen suhteita kansainväliseen järjestöön koskevat asiakirjat, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi vahinkoa tai haittaa Suomen edellytyksille toimia kansainvälisessä yhteisössä. Ajatuksena on ilmeisesti ollut, että tämä säännös mahdollistaisi avoimuusasetuksen vaatimusten huomioinnin ottamisen siten, että ristiriitaa kansallisen julkisuuslainsäädännön ja ehdotetun asetuksen välille ei voisi syntyä. Valiokunnan käsityksen mukaan avoimuusasetus saattaa kuitenkin vaikuttaa kansalliseen lainsäädäntöömme siten, että julkisuuslain 24 §:n 2 kohdan joustavia ilmaisuja joudutaan tulkitsemaan avoimuusasetuksen ja sen soveltamiskäytännön valossa. Lojaliteettiperiaatteesta aiheutuvien mahdollisten ongelmien välttämiseksi on tarpeen vaikuttaa siihen, että avoimuusasetuksen sääntely on mahdollisimman selkeää ja täsmällistä. Osittain tilannetta saattaisi helpottaa johdannon 12 kohdan lojaliteettivelvollisuutta koskevan toisen virkkeen poistaminen. Koska ehdotus kohdistuu Euroopan parlamenttiin, neuvostoon ja komission, saattaa olla aiheellista pohtia mahdollisuutta muuttaa sääntelymuoto asetuksesta päätökseksi.

Asetuksen soveltamisala ja asiakirjojen käsite (2 ja 3 artikla)

Asetusta sovellettaisiin 2 (1) artiklan mukaan kaikkiin toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin eli toimielinten itsensä laatimiin ja niille toimitettuihin asiakirjoihin. Tältä osin valiokunta pitää asetuksen soveltamisalan määrittelyä asianmukaisena.

Asiakirjan määritelmää koskeva 3 (a) artikla sisältää merkittävän rajauksen. Asetuksen ulkopuolelle jäävät sisäiseen käyttöön tarkoitetut valmistelu- ja keskusteluasiakirjat ja yksiköiden lausunnot samoin kuin epäviralliset viestit. Komission ehdotuksen perusteluja valiokunta pitää outoina. Valtioneuvoston kanta on, että kaikkia sisäiseen keskusteluun liittyviä asiakirjoja ei tulisi jättää avoimuussäädöksen soveltamisalan ulkopuolelle. Hallintovaliokunta katsoo, että ainakin päätöksentekoon vaikuttavien valmisteluasiakirjojen ja yksiköiden lausuntojen tulee olla avoimuusasetuksen soveltamisalan piirissä. Tätä edellyttää valiokunnan käsityksen mukaan perustamissopimuksen 255 artikla. Oikeus poiketa julkisuusperiaatteesta on rajoitettava vain tarkasti määriteltyihin ja hyväksyttäviin tapuksiin. Suomen kansallinen uusi julkisuuslaki antaa tässä suhteessa puheena olevien asiakirjojen osalta hyvän periaatteellisen lähtökohdan.

Demokraattisessa yhteiskunnassa kansalaisille ja muille toimijoille on taattava mahdollisuus saada tietoa lainsäädäntöhankkeista ja päätöksentekoon vaikuttavista kysymyksistä jo valmisteluvaiheessa. Sanottu koskee myös oikeutta perehtyä päätöksenteon taustalla oleviin seikkoihin.

Ehdotuksen 2 (2) artiklan mukaan asetusta ei sovelleta, jos oikeudesta saada tietoja asiakirjoista on erityismääräyksiä. Valtioneuvoston kannan mukaan on selvennettävä, mitä ehdotuksen tällä sanamuodolla tarkoitetaan. Valiokunta painottaa sitä lähtökohtaa, että avoimuussäädöksellä asetetaan asiakirjajulkisuuden vähimmäistaso. Erityissääntelyn tulisi myös olla mahdollisimman niukkaa.

Julkisuuden rajoitukset (4 artikla)

Komission ehdotus sisältää laajoja ja tulkinnanvaraisia poikkeuksia perustamissopimuksen tarkoittamasta asiakirjojen julkisuudesta. Poikkeukset ovat niin laajoja, että niiden voidaan katsoa merkitsevän paluuta harkintaperiaatteen noudattamiseen. Etenkin toimielimen tehokas toiminta on joustava kriteeri, joka mahdollistaisi tiedon salaamisen käytännöllisesti katsoen toimielimen oman harkinnan mukaan.

Valtioneuvoston kanta on aiheellinen, kun siinä korostetaan tarvetta määritellä salassapitoperusteet mahdollisimman täsmällisesti ja joka tapauksessa ehdotettua täsmällisemmin. Valiokunta katsoo, että Suomen on asian jatkokäsittelyssä syytä korostaa perustamissopimuksesta johtuvia vähimmäisvaatimuksia avoimuusasetukselle.

Julkisuuden toteuttaminen (5 ja 6 artikla)

Ehdotuksen mukaan jokainen hakemus asiakirjoihin tutustumisesta on esitettävä kirjallisesti ja riittävän täsmällisesti, jotta toimielin voi yksilöidä kyseisen asiakirjan. Valiokunnan mielestä menettely on tarpeettoman jäykkä. Riittäviä menettelyjä tulisi olla myös ainakin suullinen pyyntö ja sähköpostin käyttö. Sen sijaan, että hakijan on itse täsmennettävä pyyntönsä, on asianmukaista, että toimielin neuvoo pyynnön esittäjää kohdistamaan pyynnön oikeaan tietoon ja asiakirjaan.

Asetusehdotuksen mukainen enimmäisaika asiakirjan luovuttamista koskevalle päätöksenteolle on kohtuuttoman pitkä. Kansalaisilla ja tiedotusvälineillä on oikeus odottaa yhteisön toimielimiltä tehokasta toimintaa. Suomen tulee asian jatkokäsittelyssä vaatia 5 ja 6 artikloiden määräaikojen lyhentämistä merkittävästi.

Hakijalta perittävä korvaus (7 artikla)

Valiokunta katsoo, että asetuksessa on syytä määritellä, minkälaisia korvauksia tietojen saamisesta voidaan hakijalta periä. On tarkoitukseenmukaista, että korvaustaso ratkaistaan kaikkien yhteisön toimielinten osalta yhtenäisten periaatteiden mukaisesti. Valiokunnan käsityksen mukaan korvauksena voitaisiin lähtökohtaisesti

periä enintään palvelusta aiheutuneista suoranaisista kustannuksista kohtuullinen korvaus.

Käyttö kaupallisessa toiminnassa (8 artikla)

Valtioneuvoston kannan mukaan hyväksyttävänä voidaan pitää mahdollisuutta rajoittaa hakijan oikeutta käyttää pyytämäänsä asiakirjaa taloudellisesti hyväksi, mutta sitä koskeva määräys vaatii täsmennystä. Valiokunta katsoo, että Suomen tulee ottaa ehdotetun asetuksen 8 artiklaan kriittisempi kanta. Valiokunnan mielestä on syytä pohtia, onko asetukseen ollenkaan perusteltua sisällyttää tällaista rajoitusta. Tiedotusvälineiden näkökulmasta joudutaan arvioimaan myös sitä, syntykö tiedotusvälineille velvollisuus pyytää lupaa asiakirjojen julkaisemiseen ja voidaanko artikla ymmärtää niin, että se sisältää ennakoesteen sananvapauden toteutumiseksi.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta kunnioittavasti ilmoittaa,

ettei valiokunta puolla komission ehdotuksen hyväksymistä sellaisenaan,

että asetuksen tulee täyttää kehittyneeseen julkisuusjärjestelmään liittyvät elementit,

ettei asetuksen johdosta lojaliteettiperiaatteesta tai muustakaan syystä asiakirjajulkisuus saa supistua Suomessa eikä myöskään Euroopan unionin toimielimissä,

että komission ehdotus sisältää laajoja ja tulkinnanvaraisia poikkeuksia perustamissopimuksen määrittelemästä asiakirjojen julkisuudesta, minkä vuoksi sallassapitoperusteita on asian jatkokäsittelyssä täsmennettävä merkittävästi,

että sisäiseen käyttöön tarkoitetuista asiakirjoista ainakin päätöksentekoon vaikuttavien valmisteluasiakirjojen ja yksiköiden lausunnot tulee olla avoimuusasetuksen soveltamisalan piirissä,

että avoimuusasetuksen sääntelyn on muutoinkin oltava mahdollisimman selkeää ja täsmällistä,

että valiokunta painottaa sitä seikkaa, että avoimuussäädöksellä asetetaan asiakirjojen julkisuuden vähimmäistaso,

että julkisuuden toteuttamiseen liittyviä menettelyjä on tiedon pyytäjän kannalta yksinkertaistettava ja helpotettava,

että hakijalta tietojen luovuttamisesta perittävä korvaus tulee olla lähtökohteisesti enintään korvaus palvelusta aiheutuneista suoranaisista kohtuullisista kustannuksista ja

että valiokunta yhtyy edellä esitetyin täydennyksin valtioneuvoston kirjelmästä ilmeneviin kannanottoihin.

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Matti Väistö /kesk	Aulis Ranta-Muotio /kesk
vpj.	Pertti Turtiainen /vas	Pekka Ravi /kok
jäs.	Rakel Hiltunen /sd	Petri Salo /kok
	Esko Kurvinen /kok	Arto Seppälä /sd
	Lauri Kähkönen /sd	Kari Urpilainen /sd
	Kari Kärkkäinen /skl	Jari Vilén /kok
	Hannes Manninen /kesk	vjäs. Pekka Nousiainen /kesk.
	Heli Paasio /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.